

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

470. meddelelse. 6. september 1951.

B. Vejledninger.

Flyvehavrens bekæmpelse.

Flyvehavre er en enårig meget frygtet ukrudtsplante, der har bredt sig faretruende i de senere år.

Overordentlig tabbringende kan den optræde i forårssæede afgrøder, især i byg, havre, hør o. lign. Undertiden kan den ødelægge afgrøden helt.

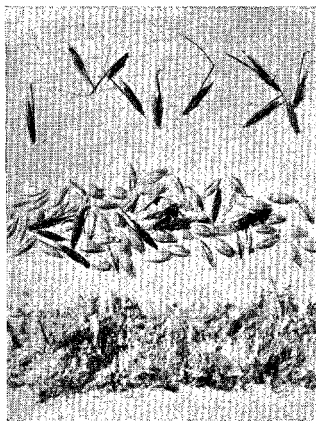
Flyvehavre formerer sig udelukkende ved frø, der er meget hårdføre. De bevarer spireevnen i jorden igennem flere år, og de er i stand til at passere husdyrenes fordøjelseskanal i spiredygtig stand.

Da der ikke rådes over egnede kemiske midler, der kan benyttes imod den i korn, er den meget vanskelig at bekæmpe. Opmærksomheden bør derfor først og fremmest være henvendt på flyvehavrens spredningsveje og på forholdsregler, der kan hindre dens videre udbredelse.

Frøene føres fra ejendom til ejendom med urent såkorn, foderkorn, halm, urene tærskemaskiner, mejetærskere, rensesmaskiner m. m. Inden for samme ejendom spredes frøene især ved spild på voksestedet — en stor del af frøene falder af før høst — endvidere ved anvendelse af urene avner, urent så- og foderkorn og med staldgødningen.

Forebyggende foranstaltninger.

For at standse flyvehavrens videre udbredelse, må der især lægges vægt på at hindre frøenes spredning fra de landbrug, hvor den allerede findes og til andre landbrug, der endnu har rene marker. Særlig opmærksomhed må derfor ofres på:

1. Frø af flyvehavre.

2. Frø af flyvehavre byg efter tærskning. (Bemærk stak og hårbeklædning delvis slået af.

3. Frø af flyvehavre i malet korn. Ved meget fin formaling ødelægges frøene.

Såkornet. Med et urent såkorns- eller frøparti kan flyvehavre spredes ud til mange store og små landbrug, der ikke tidligere har haft flyvehavre. Ved såningen kommer flyvehavrens frø under de bedst mulige spiringsbetingelser, og den udvikler sig i reglen særdeles kraftigt.

Man bør ved indkøb af såsæd og frø sikre sig, at dette stammer fra kontrolleret fremavl, der er garanteret fri for flyvehavre.

Foderkorn. Store partier korn, der omsættes her i landet, indeholder frø af flyvehavre. Dette gælder såvel indført som hjemmavlet korn.

Det er af meget stor betydning, at forurenede foderkorn formales fint, inden det benyttes til opfodring.

Bedst er formaling på slaglemølle. Større møllerier og kornfirmaer råder i reglen over sådanne. En skarptbildet kværn, der er lagt hårdt sammen, vil ligeledes være i stand til at ødelægge praktisk taget alle frøene.

Halm. Transporter af halm kan være medvirkende til udbredelsen, dels kan en del frø falde af og spredes under transporten, og dels forurennes jorden i landbrug, hvor halmen anvendes.

Man bør sikre sig, at den ejendom, hvorfra man køber halm eller avner, ikke har flyvehavre.

Tærskværker, mejetærskere o. lign. Da flyvehavrens frø er lødne og har stak, er de i stand til at hænge fast mange steder, især i rensesold o. lign.

Inden maskinen forlader et landbrug, hvor der findes flyvehavre, bør solde o. a. arbejdsorganer renses meget omhyggeligt.

Modtages et omrejsende tærskværk el. lign., bør man selv overbevise sig om, at der ikke findes flyvehavre i maskinen.

Direkte bekæmpelse.

Fjern spredtstående planter tidligst muligt overalt, hvor de forekommer. Planterne trækkes op med rod, bæres bort og uskadeliggøres ved brænding eller dyb nedgravning. Pas på markskel, kulepladser, omgivelserne ved mødding, ved tærskpladser m. m.

I langt de fleste landbrug, hvor flyvehavre findes, forekommer den så spredt, at aflugning er let at foretage. Det bør gøres straks, da flyvehavren ellers hurtigt vil kunne brede sig.

Er flyvehavren så udbredt, at aflugning er uoverkommelig, bør sædskiftet ændres, således at vårsædsdyrkning undlades i 4—6 år. Velegnede afgrøder er: Rodfrugter, kartofler, vintærstær, kløvergræs, lucerne, forskellige frøafgrøder, staldfoderafgrøder m. fl.

Brænd avner og tærskaffald. I en prøve bygavner fandtes der 1386 flyvehavrefrø pr. kg.

Beskyt staldgødningen mod forurening. Anvend aldrig afrensning eller forurenede korn til hønsefoder. Høns vrager flyvehavre. Dens frø føres derfor med gødningen ud på møddingen og derefter ud på marken. (Se iøvrigt 428. meddelelse, der også indeholder billeder og nærmere beskrivelse af planten).

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til konsulenterne eller til Statens Ukrudtsforsøg, Kgs. Lyngby, telefon Lyngby 4208.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 3.00 kr. om året, postpenge iberegnet.

Meddelelse om adresseændring må indgives til postbureauet.